

Kopcsákné Lakatos Ildikó részére
Békés Vármegyei Kormányhivatal
Környezetvédelmi, Természetvédelmi
és Hulladékgazdálkodási Főosztály
Gyula

Tárgy: *Angol fordítások megküldése*

Sarkad, Nyékipusztai mezőfejlesztés,
Nyékipusztai Gázüzem kapacitás
módosítás és technológiai fejlesztés
összevont környezeti hatásvizsgálati és
egységes környezethasználati
engedélyezési eljárása

Hiv. szám: BE/38/00001-26-27/2026.

Ügyintéző: Kopcsákné Lakatos Ildikó

Tisztelt Kopcsákné Lakatos Ildikó!

A Nyékipusztai mezőfejlesztés összevont környezeti hatásvizsgálati és egységes környezethasználati engedélyezési eljárásban a BE/38/00001-26-27/2026. számú végzések alapján elkészült dokumentációk angol nyelvű fordításait.

Kérjük a fordítások elfogadását és az eljárás folytatását.

Budapest, 2026. február 12.

Tisztelettel:

Parragh Dénes
ügyvezető

Tanúsítvány hivatalos fordításról

Official translation certificate

A tanúsítvány kiállítója / Issuer of the certificate

Cégnév / Company name: Start Fordítóiroda Kft.
Székhely / Registered seat: H-1132 Budapest, Váci út 16. fszt. 12.
Cégjegyzékszám / Company registration number: 01-09-416032
Adószám / Tax number: 32284511-2-41

Tanúsítvány / Certificate

A Start Fordítóiroda Kft. ezúton igazolja, hogy az alábbi dokumentum angol fordítása tartalmilag és formailag mindenben megegyezik a szintén csatolt, eredeti magyar dokumentummal. A hivatalos fordítás a hatályos törvényi rendelkezéseknek megfelelően készült.

The Start Fordítóiroda Kft. hereby certifies that the English translation of the below document fully corresponds in form and content to the original Hungarian document also attached hereby. The official translation was made in compliance with the legal provisions in force.

Budapest, 2026. február 12. / Budapest, 12. February 2026

Szalay Alexandra
ügyvezető / managing director

For Ildikó Kopcsákné Lakatos
Békés County Government Office
Environmental and Nature Conservation
and Waste Management Department
Gyula

Subject: *Submission for clarification of facts*

Sarkad, Nyékipusztá field development,
Nyékipusztá Gas Plant capacity
modification and technological
development integrated environmental
impact assessment and unified
environmental permit procedure

Ref. No.: BE/38/00001-26/2026.

Case handler: Ildikó Kopcsákné Lakatos

Dear Ildikó Kopcsákné Lakatos!

In the integrated environmental impact assessment and unified environmental permit procedure for the Nyékipusztá field development, we wish to make the following comments regarding the position submitted by the Romanian parties:

Comments on the positions of the Ministry of Environment, Water and Forestry

General comment: In the permitting documentation and in the supplementary materials submitted during the procedure, we have provided a detailed description of the expected surface and subsurface environmental impacts. None of these impacts extend to the state border; therefore, no transboundary effects subject to examination exist. It can also be established that the activity to be authorised does not fall within the categories of activities specified in the Espoo Convention.

The statement made in the submitted position, according to which “*a significant utilisation of groundwater resources*” takes place, is also unfounded, as the total water demand of the mining activity is supplied by a drilled well established within the mining plot, from which the

authorised water abstraction amounts to 13,000 m³ per year. This annual volume of water use cannot be considered significant, nor can any regional impact be attributed to this level of water abstraction.

Comments on the statements made in the position:

The response to the geological, seismotectonic, and hydrogeological issues raised is provided in the attached expert opinion.

Further findings:

“In order to determine the state of air quality resulting from the activities carried, out in the mining area and from the current operation of the Gas Station, emission measurements were carried out in 2025 for the following indicators: nitrogen monoxide (NO), nitrogen dioxide (NO₂), nitrogen oxides (NO_x), carbon monoxide (CO), sulfur dioxide (SO₂), benzene, suspended particulate matter (SPPM) and mercury (Hg). It was found that the values determined for the analyzed atmospheric parameters did not exceed the health limit value nor the design target value. Also, the Hungarian side estimates that for the wells to be dug later within the mining area, the size of the impact zone in terms of air protection is approx. 943 m.”

The accredited immission measurement carried out confirmed that no concentration exceeding the limit value was detected even within the inhabited area of the nearest settlement (Sarkadkeresztúr).

The 943-metre impact zone defined for the wells applies only to the period of well construction. Operating hydrocarbon wells have no emissions whatsoever, as they are closed systems under pressure.

“According to the official documents analyzed, the Hungarian side assures Romania that the process of hydrocarbon exploitation through the hydraulic fracturing method will not have an impact on the groundwater aquifers in Hungary or on the transboundary aquifers with Romania.”

The above statement is supported by the practical experience gained from hydraulic fracturing operations carried out in recent years, by the hydrodynamic modelling prepared during the

permitting procedure (“NYÉKPUSZTA, *STUDY OF THE EFFECTS OF GAS PRODUCTION THROUGH HYDRODYNAMIC MODELLING*,” prepared by VIDRA Környezetgazdálkodási Kft.), as well as by the attached independent expert opinion.

The limited range of the hydraulic fracturing effect is also demonstrated by the practical fact that new gas wells must be drilled at relatively short distances (800–1,500 metres), since the influence of the applied hydraulic fracturing extends only over a short distance.

“Although the depth of the hydrocarbon wells is 3-4 km, there is a risk of contaminating the aquifers due to technological defects in the cementing of the drilling column or leaks of Wastewater collection basins, loaded with salts and chemical substances. At the same time, the groundwater level can be modified by the high consumption of water used in the exploitation process, with repercussions on crop productivity. As an extension, hydrographic risk area can exceed 5-10 km from the well hole.”

No wastewater collection ponds are used during the construction of the wells. The mixing and recycling of drilling mud take place in closed tanks placed on concreted surfaces. With this, any potential contamination can be reliably excluded. Compliance with the waste management regulations applied during the mud handling process was inspected by the Authority during an on-site visit on 13 November 2025 and was found to be satisfactory. It can also be stated that even in the event of an accident resulting in the entire volume of treated mud being released onto the soil, a long-range impact - i.e. one extending across the state border - would be inconceivable.

No water is used during production. The volume of water utilised for the hydraulic fracturing of the wells cannot be considered significant. The water required is supplied from the p.2.12.2 designated groundwater body (Kőrös Region, Sárrét – confined aquifer), where, according to Annex 6.5 of the VGT3, the total water abstraction amounts to 14,995 m³/day. Upon examination, the water abstraction of 36 m³/day is considered minor. This volume of water withdrawal cannot cause any alteration in the groundwater level or have a negative impact on agricultural activities.

“To identify natural protected areas of community interest potentially affected by a project in the field of non-renewable resource extraction, 4 criteria are applied:

a) intersection - not the case here;

b) proximity (area of influence), the site targeted by the neighbouring status is located at a distance of:

- 12 km from the Natura 2000 Site ROSC10387 Salonta;
- 13.4 km from ROSPA0097 Pescaria Cefa - Padurea Radvani;
- 15.28 km from ROSAC0049 Crişul Negru;
- 21.7 km from ROSPA00i5 Câmpia Crişului Alb şi Crişului Negru.”

Since the defined impact zones of the activities carried out generally affect areas within the mining plot and its immediate surroundings, in the case of the more distant areas listed above, there is no impact subject to assessment, and neither direct nor indirect potential effects are present.

“The execution works have a tolerable impact on fauna”, needs to be supported, argued and analyzed through appropriate assessment studies and environmental impact assessment, especially since the applied technology involves fracturing the groundwater table which may lead to major changes in the hydrological and hydrogeological network of the region, with potential changes to the Natura 2000 Sites.”

The preparation of a Natura 2000 impact assessment, as required in the case of significant effects under Government Decree 275/2004 (X. 8.), was not necessary, as no measurable impact is expected on the nearby Natura 2000 areas. The examination of habitats affected by pipeline installation and well site development has been carried out. The species and habitats occurring there and within the indirect impact area of the activities have been presented.

In the case of the closer, nationally protected and Natura 2000 areas indicated, the competent authorities have in all instances accepted the completed surveys and did not consider it necessary to prescribe any supplementary requirements.

The assertion that the applied technology involves fracturing of the subsurface water system is incorrect; there is a vertical separation of at least 2,000 metres between the two strata, which ensures the complete safety of the groundwater. Since no changes occur in the hydrogeological network as a result of the activity, it cannot cause any alteration in the condition of the Natura 2000 areas that would require or justify examination.

“It is also necessary to assess the possibility of a major disaster that could affect the Romanian side, so that prevention or mitigation strategies can be developed.”

The technical safety compliance of the activity is examined and authorised by the Mining Authority. The safety of Hungarian settlements located much closer to the mining activity is also ensured through regulatory requirements and inspections.

“It must ensure, through the measures established within the regulatory act and the application of BREF/BAT, that measures are applied to reduce waste generation, and that waste whose generation cannot be avoided within the processes taking place on site will be eliminated in accordance with the provisions of specific legislation.”

The above statement does not specify which BREF/BAT requirements it refers to. The Hungarian authorities prescribe in detail the method of waste management based on the applicable legislation and continuously monitor its implementation.

“We note that the submitted documentation did not specify the distances between the proposed objective (Corvinus Nyekpuszta Project) and the nearest settlements/localities located on the territory of Romania, in the vicinity of the border. Considering that the distance between the mining perimeter and the border area with Romania is 11-12 km and taking into account the field of activity of hydrocarbon exploitation in the Sarkad I mining perimeter by hydraulic fracturing, we consider it necessary to specify the nearest settlements located on the territory of Romania and the distances between them and the proposed objective, on maps and/or in the text of the EIA report.”

The distance of the settlements beyond the border has not been specified, as they are located at a considerable distance from the impact zones of the activity. Since the exact location of the activity and its distance from the Romanian border are known, the distances to the Romanian settlements can be easily determined. However, these settlements are not affected parties.

Responses to the comments of the Bankwatch Romania Association regarding the environmental impacts of the Corvinus Nyékpusztá Project

“Cumulative impact of the project

There are no details about the size of the Sarkad I hydrocarbon deposit. It is estimated that 2-3 wells will be opened per year, but the total number and density of wells, as well as the estimated lifetime, are unknown...”

The dimensions and corner points of the mining plot are presented in Chapter 1.2.1 (page 10) and Chapter 5.1.1 (page 63) of the permitting documentation. The lifespan of the wells is included in Chapter 9.3 (page 297).

“The cumulative impact with other activities in the area is not analysed. Chapter 5 does not fully analyse the initial state and does not refer to other activities with environmental impact apart from the existing wells. In fact, the initial state of the environment could be altered by the drilling already carried out without an environmental impact analysis. These have only gone through the scoping stage.”

The activities carried out in the region are presented in Chapter 3.4 (page 44).

Chapter 5, **Baseline Assessment**, was prepared in accordance with the content specified in Annex 13 of Government Decree 219/2004 (VII. 21.).

A detailed analysis of the activity site is also included in Chapter 4, **Examination of the Activity Site** (pages 47–62).

The impacts of drilling are limited solely to the period of well construction; the operation of the wells does not involve air pollution or noise emissions, and therefore does not alter the environmental condition of the area.

For the assessment of subsurface impacts, hydrodynamic modelling was carried out (*“NYÉKPUSZTA, STUDY OF THE EFFECTS OF GAS PRODUCTION THROUGH HYDRODYNAMIC MODELLING,”* prepared by VIDRA Környezetgazdálkodási Kft.).

“In certain environmental aspects, not even the cumulative impact of all activities within the project is analysed, for example in the case of pollutants.”

The environmental impacts have been quantified in the permitting documentation, and a comprehensive assessment of emissions has been carried out. The potential cumulative impacts of concurrent activities have also been modelled in several scenarios (air and noise emissions from transportation). The comment should specifically identify which combined activity impacts or pollutant emissions were not examined.

“Seismicity and fracking fluid

“The effects of disposing the waste fracking fluid by injecting it into abandoned hydrocarbon wells are missing from the environmental documentation. There is no indication of whether any treatment is applied to this liquid and how it will be managed, nor are there any legal limits analysed from the chemicals used in the fracking fluid or its degree of toxicity. It is well known that injecting drilling residue into abandoned wells involves seismic risks (in addition to hydraulic fracturing itself) that are not assessed. The documentation states that there is no negative environmental impact based on Decision No. BE/38/01967-25/2024 of 22 July 2024. Please request the relevant decision from the Hungarian party and the documentation on which this decision was based, together with details of its management.”

The comment is based on inaccurate and incorrect statements. A significant portion (approximately 70–90%) of the fluid used for hydraulic fracturing remains within the production layer (3,700–4,500 metres). The fluid brought to the surface is recycled whenever possible. No hydraulic fracturing fluid is disposed of as waste.

The water accompanying hydrocarbon production is injected into the reinjection wells. This activity carries no seismic risk, as the reinjection does not occur under pressure; instead, the produced water enters the well by gravity, since due to previous hydrocarbon extraction, the area has become underpressured.

The environmental impacts of the formation water accompanying production were examined in a separate procedure. The details of this are included in Chapter 3.3.4, **“Disposal of Formation Water Accompanying Production,”** of the permitting documentation (page 43). During the procedure, a hydrodynamic model study was conducted, which demonstrated that the formations used for reinjection cannot be connected to the subsurface thermal and potable water layers. Therefore, with regard to groundwater, the activity cannot have any transboundary impact.

“No details are included about the depleted wells where the used fracking fluid will be disposed of. How far are the disposal areas from the underground aquifers? In the absence of an analysis, we consider that there is a high risk of groundwater contamination.”

The water rights operational permit for the reinjection well designated Sarkad-43 was issued by the Békés County Directorate for Disaster Management under reference number 35400/2754-10/2024 (water register number: V/Sarkad/0/9/2024), valid until 30 September 2034. The permit prescribes monthly monitoring inspections.

The parameters of the wells, the affected formations:

Sarkad-20 dry gas well

- EOY coordinates: Y = 829,303.35 m; X = 163,405.26 m
- Total depth: 3,000.0 m
- Perforated intervals: between 2,900.0–2,908.0 m; 2,915.0–2,923.0 m; 2,943.0–2,947.5 m and 2,948.0–2,954.0 m, with a total length of 76.5 m.

Sarkad-43 dry gas well

- EOY coordinates: Y = 831,258.62 m; X = 163,760.43 m
- Total depth: 3,000.0 m
- Open hole section: between 2,806.0–2,920.0 m, with a total length of 114.0 m.

The disposal of water can practically take place in both wells within the crystalline basement, in a closed spatial domain that previously contained the extracted hydrocarbons. These hydrocarbon reserves did not come into contact with or contaminate the groundwater over millions of years; therefore, in the case of reinjected produced water, the possibility of groundwater contamination is likewise excluded.

“The documentation includes some measurements of vibration monitoring at already drilled wells and concludes that they do not cause earthquakes. However, according to the data, small earthquakes occurred at the Hungarian border near Salonta, within the project's area of influence, during the development of the wells. The documentation must analyse the causal link between these phenomena. Fracturing activities generate micro-earthquakes of up to 2 degrees on the Richter scale. But if they overlap with tectonic fractures, over time they can produce more severe earthquakes.”

The table below shows that the seismic events detected in Romania, as mentioned in the comment, do not coincide with the timing of the hydraulic fracturing operations; therefore, due to the differing time periods, a causal relationship can also be excluded.

Seismic events detected near Nagyszalonta (Salonta)	Period of hydraulic fracturing operations carried out in the Nyékpusztá field
02.05.2025	25.05.2025
14.11.2024	07.02.2024 – 18.02.2024 30.07.2024 16.09.2024 – 03.10.2024
22.05.2023	25.07.2023, 10.08.2023
10.11.2022	11.11.2022 – 14.11.2022

“Given that more wells are to be drilled, the number of which is unknown, we consider that experience is not enough and that each well must be monitored. There is no guarantee that future hydraulic fracturing operations will not cause larger earthquakes that could be felt locally and across national borders. These analyses must be carried out in detail through environmental documentation.”

Continuous seismic monitoring is carried out during the hydraulic fracturing period for each well. The measurements carried out so far have not detected any seismic effects resulting from the hydraulic fracturing operations, given the quality of the fractured rock, the fracturing depth, and the extent of the fracturing. There is no basis whatsoever for assuming the induction of a larger earthquake.

“Geological formations and water bodies

The assessments do not recognise that geological formations extend beyond national borders. However, the project is being carried out on a regional basin system – Békés–Codru – which does not align with national borders (RO-HU), so geomechanical processes may also be regional in scale.”

The comment is unclear. The extent of the impacts has been defined in the permitting documentation. It has been established that the extent of both surface and subsurface impacts is local and does not extend across the state border. Therefore, if the extent of the impact is

local, it will not induce a regional effect regardless of the extent of the affected system; consequently, no regional impact is subject to assessment.

“Similarly, there is no discussion of transboundary hydrogeological connections. The hydrogeological delimitation of water bodies does not depend on the country, so groundwater movements can (theoretically) cross borders. Therefore, the transboundary hydrogeological connections of deep water bodies need to be clarified. According to Law 107/1996, the water law, groundwater bodies that cross the state border are subject to supervision by the Romanian environmental authorities. Given that the activities specific to the Sarkad Corvin project in the immediate vicinity of the Romanian border have been ongoing for over three years, it is important for the Romanian authorities to ascertain and communicate, if necessary, possible impacts on the water quality of these aquifers as a result of the injection into abandoned wells in the perimeter of the exploitation of wastewater resulting from the high-volume hydraulic fracturing process, as specified in the documentation provided.”

The disposal of the waters accompanying production was authorised following the required permitting procedure and hydrodynamic modelling. The formations affected by the activity have no connection whatsoever with the layers containing groundwater, just as the hydrocarbon reserves previously located in the closed spatial domain at this site had no connection with the groundwater; there is a vertical separation of approximately 2,000 metres between the two strata.

“Groundwater consumption is estimated at 13,000 m³/year, but the cumulative impact of this for all wells in operation within the perimeter and those to be constructed, as well as other water-consuming activities in the area, is not examined. In addition, the groundwater extracted to produce the fracking fluid becomes waste that cannot be reintroduced into the natural cycle. This process cannot be compared to the use of water in industry or agriculture, which circulates and returns to nature. This results in a drinking water deficit in the local and regional aquifer balance.”

There are no cumulative impacts; the total water demand of the mining activity is met by the extraction of 13,000 m³ of water per year from well K-141. The Gas Plant has no technological water consumption and therefore no technological wastewater discharge.

The annual water use of 13,000 m³ cannot be considered a significant abstraction that could have any substantial impact on the quantity of groundwater in the region.

This level of water abstraction cannot cause a shortage of drinking water, not only because of its insignificant volume but also because there is no suitable drinking water base in the region. For decades, the area's water supply has been provided through a piped system drawing from four operational water bases: Kevermes-Lökösháza, Medgyesbodzás, Csanádapáca-Pusztaföldvár, and Kunágota.

“Given that the area where the project is being carried out is one of the most exposed in Hungary to high temperatures, in the context of climate change, as stated in Chapter 9, we believe that the water stress of the activity should be analysed in correlation with other human activities in the area and the possible cross-border impact should be analysed. The rate of groundwater extraction should be limited so that the resource is also available for other activities, especially during the summer. As mentioned, the basin system is shared, and the activity has the potential to influence the availability of groundwater even across borders. Water shortages are already affecting local agriculture. Last year, rainfall losses in the county ranged from 150 to 200 millimetres, missing about 25% of the annual average, with corn and sunflower growers reporting major yield losses. Increased shale gas production would put enormous pressure on dwindling water resources, further affecting farmers in the region.”

No shale gas production is taking place in the region. There is no evidence or factual basis to support the claim that the mining activity causes water stress in the area. Estimation of the volume and impact of the utilised water: water production takes place from the p.2.12.2 designated groundwater body (Kőrös Region, Sárret – confined aquifer), where, according to Annex 6.5 of the VGT3, the total water abstraction amounts to **14,995 m³/day**. Upon examination, the 36 m³/day is a negligible amount.

“Greenhouse gas emissions

Although these have more of an impact on national policies, emissions do not have borders and have a significant effect on global climate change. This project may undermine European efforts to reduce greenhouse gas emissions and achieve climate neutrality, as it will be in use for over 40 years. At the same time, the negative impact on climate change resulting from the burning of extracted fossil fuels is not recognised. Nor is the total amount of hydrocarbons

extracted throughout the project estimated, making it impossible to fully estimate emissions. Therefore, the total calculation of greenhouse gas emissions is incomplete and does not include emissions during construction or decommissioning, nor does it include scope 3 emissions (from the use of extracted hydrocarbons)."

The level of natural gas consumption in Hungary is not determined by the source of gas procurement. Therefore, there is no causal relationship between the statement and the conclusion made in the comment. It can also be established, if global considerations are to be taken into account, that the carbon footprint of domestic natural gas production is smaller than that of gas supplied via pipeline from Russia or sourced from LNG. From the perspective of national supply security, the extraction of available hydrocarbon reserves is also of key importance.

The emissions from the construction phase are described in the section on air quality impacts: Chapter 6.2.3 (page 99) and Chapter 6.4.3.2 (page 142).

"According to recent World Bank data, the Corvinus gas project was the most wasteful flaring operation in Hungary in 2024: the 36.5 million cubic metres of gas flared at Nyékpusztá accounted for 62% of total flaring in the Hungarian energy sector."

The World Bank data are incorrect. The official permit allows flaring of up to 40,000 m³/day, which would amount to only 14,600,000 m³ per year. The actual flaring volume is even lower than this:

Year	Flared gas m ³ /year
2022	2,591,618
2023	5,833,965
2024	12,118,806

"Polluting emissions"

The project impact analysis does not even identify sources of pollution such as benzene or mercury. We tend to believe that the source of pollution is the treatment plant itself, which, according to measurements taken by Greenpeace Hungary, emits benzene. This makes us question the quality of the environmental report prepared for the project. It is also known that gas obtained through fracking may contain mercury."

The immission measurements carried out confirm that even at the nearest settlement, no air quality values exceeding the limit thresholds were recorded. The emission source has been identified, as the wells and pipelines form a closed system during operation; therefore, the source of emissions is the Gas Plant.

“Pollutant emissions are not analysed for the entire project but for each component separately. Their cumulative impact must be taken into account, especially since some activities will be carried out in parallel (e.g. gas extraction, processing and combustion in turbines).”

The analysis of pollutant emissions covered all elements of the project. Emissions related to transportation and potential cumulative effects were also presented. The aggregation of emissions resulting from continuous operation with those arising from temporary, short-term construction activities is not professionally justified; no exceedance of limit values can be anticipated, and there are no protected objects in the majority of the activity area.

“In some cases, CO and NOx pollution exceeds the permitted limits. These situations should be avoided, and mitigation measures be proposed.”

The calculations performed and the accredited measurements do not indicate any emissions exceeding the limit values.

“Protected areas

The mining perimeter intersects two Natura 2000 sites and nine others are nearby, the closest being 4 km away. The company that carried out the analysis decided that there was no significant impact, so the appropriate assessment procedure was not carried out. However, we believe that this procedure should be done, given the magnitude of the project and the fact that some areas are located within the mining perimeter itself.”

We continue to maintain the professional opinion that the planned development will not have any measurable impact on the nearby Natura 2000 areas or on the species and habitats that form the basis for their designation.

“The closest protected sites in Romania are Salonta (ROSCI0387), Pescaria Cefa - Pădurea Rădvani (ROSPA0097), which is home to Romania's last population of bustards, and Crișul Negru (ROSAC0049), a site connected with Körösközi erdő (HUKM20011), located

approximately 10 km away. These sites are not even mentioned in the environmental assessment of the project. ”

This is a valid statement; however, no measurable impact is expected on the designated areas or specifically on the great bustard. The planned development does not affect the great bustard's habitats in Hungary; therefore, the population moving between Hungary and Romania is not at risk.

“In Chapter 6, the impact on flora and fauna is analysed superficially, without any details on the species or types of habitats existing in the perimeter. The impact on protected areas must be analysed for all installations within the project and cumulatively. ”

The preparation of a Natura 2000 impact assessment, as required in the case of significant effects under Government Decree 275/2004 (X. 8.), was not necessary, as no measurable impact is expected on the nearby Natura 2000 areas. The examination of habitats affected by pipeline installation and well site development has been carried out. The species and habitats occurring there and within the indirect impact area of the activities have been presented. The competent authorities have in all cases accepted the completed surveys and did not consider it necessary to prescribe any supplementary requirements.

“The documentation assesses the impact of existing wells rather than looking at those planned for which the environmental permit is being issued. It could not do so because it does not know their location, a serious shortcoming for which we believe the procedure should be restarted. ”

The statement does not specify what the alleged serious deficiency would be. The continuous environmental impacts resulting from the mining activity are caused by the emissions of the Gas Plant, the effects of which have been quantified and forecasted. The wells to be established within the mining plot will have an impact on their surroundings only during the construction period, and the extent of these impacts has also been determined. The foreseeable and temporary impacts do not affect any protected objects within the mining plot.

We kindly request the acceptance of the responses provided for the clarification of facts and the continuation of the procedure.

Budapest, 11.02.2026

Kind regards,

Dénes Parragh
managing director

Kopcsákné Lakatos Ildikó részére
Békés Vármegyei Kormányhivatal
Környezetvédelmi, Természetvédelmi
és Hulladékgazdálkodási Főosztály
Gyula

Tárgy: *Tényállás tisztázásának megküldése*

Sarkad, Nyékipusztai mezőfejlesztés,
Nyékipusztai Gázüzem kapacitás
módosítás és technológiai fejlesztés
összevont környezeti hatásvizsgálati és
egységes környezethasználati
engedélyezési eljárása

Hiv. szám: BE/38/00001-26/2026.

Ügyintéző: Kopcsákné Lakatos Ildikó

Tisztelt Kopcsákné Lakatos Ildikó!

A Nyékipusztai mezőfejlesztés összevont környezeti hatásvizsgálati és egységes környezethasználati engedélyezési eljárásban a román felek által megküldött állaspontra az alábbi észrevételeket kívánjuk tenni:

Észrevételek a Környezetvédelmi, Vízügyi és Erdészeti Minisztérium álláspontjaira

Általános megjegyzés: Az engedélyezési dokumentációban és az eljárás során benyújtott hiánypótlási anyagban részletesen meghatároztuk a felszíni és a felszín alatti várható környezeti hatásokat. Ezen hatások egyike sem éri el az országhatárt, tehát vizsgálható országhatáron áterjedő hatás nincs. Megállapítható az is, hogy az engedélyezendő tevékenység nem tartozik az Espoo-i Egyezményben nevesített tevékenységek közé.

A közölt álláspontban tett azon megállapítás sem helytálló, mely szerint „a felszín alatti vizek jelentős mennyiségű igénybevétele” történik, ugyanis a bányászati teljes tevékenység vízigényét a bányatelken belül létesített fűtő kút biztosítja, melyből az engedélyezett vízkivétel

évi 13.000 m³. Ezt a mennyiségű éves vízfelhasználást nem lehet jelentős mennyiségűnek ítélni, illetve ezen vízkivételnek nem lehet térségi hatást tulajdonítani.

Észrevételek az álláspontban tett megállapításokra:

A geológiai, szeizmotektonikai és hidrogeológiai felvetésekre a választ a mellékelt szakértői vélemény tartalmazza.

További megállapítások:

„A bányászati területen végzett tevékenységekből, valamint a gázüzem jelenlegi működéséből eredő levegőminőségi állapot meghatározása érdekében 2025-ben kibocsátásméréseket végeztek az alábbi komponensekre: nitrogén-monoxid (NO), nitrogén-dioxid (NO₂), nitrogén-oxidok (NO_x), szén-monoxid (CO), kén-dioxid (SO₂), benzol, szálló por (SPPM) és higany (Hg). A mérések eredményei szerint az elemzett légszennyező anyagok koncentrációi nem haladták meg sem az egészségügyi határértékeket, sem a célértékeket. A magyar fél továbbá azt becsüli, hogy a bányászati területen később létesítendő kutak esetében a levegőtisztaság-védelmi szempontú hatásterület kiterjedése megközelítőleg 943 m lesz.”

Az elvégzett akkreditált immisszió mérés bizonyította, hogy a legközelebbi település (Sarkadkeresztúr) lakott területén sem mérhető határérték feletti koncentráció.

A kutak esetében meghatározott 943 méteres hatásterület csak a kutak létesítésének idejére vonatkozik. A működő szénhidrogén kutaknak semmilyen kibocsátásuk nincs, mivel nyomás alatti zárt rendszerek.

„Az elemzett hivatalos dokumentumok alapján a magyar fél arról tájékoztatja Romániát, hogy a hidraulikus rétegrepesztéssel végzett szénhidrogén-kitermelési tevékenység nem gyakorol hatást sem a Magyarország területén található felszín alatti vízáadó rétegekre, sem a Romániával közös, határon átnyúló felszín alatti vízáadó rendszerekre.”

A fenti állítást támasztja alá az elmúlt években végzett rétegrepesztések gyakorlati tapasztalata, az engedélyezési eljárás során elkészült hidrodinamikai modellezés (NYÉKPUSZTA, GÁZTERMELÉS HATÁSAINAK VIZSGÁLATA HIDRODINAMIKAI MODELLEZÉSSSEL készítette: VIDRA Környezetgazdálkodási Kft.) és a mellékelt független szakértői vélemény is. A rétegrepesztés távolhatása korlátos voltát bizonyítja az a gyakorlati tény is, hogy azért kell viszonylag kis távolságra (800-1500 méter) fúrni újabb gázkutakat mert az alkalmazott rétegrepesztés távolhatása csak rövid távolságra terjed ki.

„Bár a szénhidrogénkutak mélysége 3–4 km, fennáll a felszín alatti vízáadó rétegek szennyeződésének kockázata a fúróoszlop cementezése során fellépő technológiai hiányosságok, illetve a sókkal és kémiai anyagokkal terhelt szennyvízgyűjtő medencék esetleges szivárgása következtében. Ezzel egyidejűleg a kitermelési folyamat során felhasznált jelentős mennyiségű víz a felszín alatti vízszint módosulását idézheti elő, amelynek kedvezőtlen hatásai lehetnek a mezőgazdasági terméshozamokra. A hatások térbeli kiterjedését tekintve a hidrogeológiai kockázati zóna a kút környezetében 5–10 km-t meghaladó távolságra is kiterjedhet.”

A kutak létesítésekor nem alkalmaznak szennyvízgyűjtő medencéket. A fúróiszap bekeverése és újrahasznosítása betonozott felületen elhelyezett zárt tartályokban történik. Ezzel az esetleges szennyezés megfelelő biztonsággal kizárható. Az iszapkezelés során alkalmazott hulladékkezelés szabályainak betartását a Hatóság 2025.11.13-i helyszíni szemlén ellenőrizte és megfelelőnek találta. Megállapítható az is, hogy ha a teljes kezelt iszap mennyiség havária folytán a talajra kerülne sem képzelhető el nagy távolságú, azaz az országhatáron áttérjedő hatás.

A kitermelés során nem kerül sor vízfelhasználásra. A kutak rétegrepesztésénél használt víz mennyisége nem minősíthető jelentős mértékűnek. A szükséges vizet biztosító kút víztermelése a p.2.12.2 jelű víztestből (Körös-vidék, Sárret - rétegvíz) történik, a VGT3 6.5. melléklete szerint a víztestből összesen 14 995 m³/nap a víztermelés. Ezt vizsgálva a 36 m³/nap vízkivétel kismértékű. Ez a mennyiségű vízkivétel nem okozhatja a felszín alatti vízszint módosulást és a mezőgazdasági tevékenység negatív befolyásolását.

„A nem megújuló természeti erőforrások kitermelésével kapcsolatos projektek által potenciálisan érintett, közösségi jelentőségű védett természeti területek azonosítása érdekében négy értékelési kritérium alkalmazandó:

a) átfedés – jelen esetben nem áll fenn;

b) közelség (hatásterület) – a szomszédos ország területén elhelyezkedő érintett helyszín az alábbi távolságokra található:

- 12 km a ROSCI0387 Nagyszalonta (Salonta) Natura 2000 területtől;
- 13,4 km a ROSPA0097 Pescăria Cefa – Pădurea Rădvani Natura 2000 területtől;
- 15,28 km a ROSAC0049 Crișul Negru Natura 2000 területtől;
- 21,7 km a ROSPA0015 Câmpia Crișului Alb și Crișului Negru Natura 2000 területtől.”

Mivel végzett tevékenységek meghatározott hatásterületei általában a bányatelken belüli területeket érintenek, illetve annak közvetlen környezetét, a fent felsorolt távolabbi területek esetében nincs vizsgálható hatás, sem közvetlen sem közvetett potenciális hatás nem áll fenn.

„A kivitelezési munkák elfogadható mértékű hatást gyakorolnak a faunára”, nem tekinthető kellően alátámasztottnak, és részletes indokolást, valamint megfelelő természetvédelmi hatásbecslést és környezeti hatásvizsgálatot igényel. Ez különösen indokolt annak fényében, hogy az alkalmazott technológia a felszín alatti vízrendszer megrepesztésével jár, ami a térség hidrológiai és hidrogeológiai hálózatában jelentős változásokat idézhet elő, és ezáltal a Natura 2000 területek állapotára is kedvezőtlen hatással lehet.”

A 275/2004. (X. 8.) Korm. rendelet által előírt jelentős hatás esetén elvégzendő Natura 2000 hatásbecslés készítésére nem volt szükség, mivel a közelben megtalálható Natura 2000 területekre nem várható kimutatható mértékű hatás. A vezetékfektetéssel és kútkörzet kialakításokkal érintett élőhelyek vizsgálata megtörtént. Az ott és a tevékenységek közvetett hatásterületén előforduló fajok és élőhelyek bemutatása megtörtént.

A jelzett területeknél közelebbi, hazai védett és Natura-2000 területek esetében is az illetékes hatóságok minden esetben elfogadták az elkészült felméréseket, kiegészítés előírását nem tartották indokoltnak.

Az a megállapítás, hogy az alkalmazott technológia a felszín alatti vízrendszer megrepesztésével jár téves, a két réteg között legalább 2000 méter a függőleges távolság, ami a felszín alatti vizek teljes biztonságát jelenti. Mivel a hidrogeológiai hálózatban a tevékenység következtében nem következik be változás, a Natura 2000 területek állapotában sem okozhat változást, amit vizsgálni lehetne, illetve kellene.

„Indokolt továbbá annak vizsgálata is, hogy fennáll-e olyan súlyos baleseti esemény bekövetkezésének lehetősége, amely a romániai oldalt is érintheti, annak érdekében, hogy megelőzési és kockázatcsökkentési stratégiák kerülhessenek kidolgozásra.”

A tevékenység műszaki biztonsági megfelelését a Bányászati hatóság vizsgálja, a tevékenységet engedélyezi. A bányászati tevékenységhez jóval közelebb elhelyezkedő magyar települések biztonságát is biztosítják a hatósági előírások és ellenőrzések.

„Biztosítani kell – az engedélyező határozatban rögzített intézkedések, valamint a BREF/BAT (a legjobb elérhető technikákra vonatkozó referencia-dokumentumok / legjobb elérhető technikák) alkalmazása révén – a hulladékképződés megelőzését és csökkentését, továbbá azt, hogy a helyszínen zajló technológiai folyamatok során elkerülhetetlenül keletkező hulladékok kezelése és ártalmatlanítása a vonatkozó jogszabályi előírásokkal összhangban történjen.”

A fenti megállapítás nem tartalmazza, hogy mely BREF/BAT előírásokra gondol. A hulladékkezelés módját a magyar hatóságok a hatályos jogszabályok alapján részletesen előírják és végrehajtását folyamatosan ellenőrzik.

„Megállapítjuk, hogy a benyújtott dokumentáció nem határozza meg a tervezett létesítmény (Nyékipusztai Corvinus Projekt) és a Románia területén, a határ közelében elhelyezkedő legközelebbi települések közötti távolságokat. Figyelembe véve, hogy a bányászati perem és a román államhatár közötti távolság 11–12 km, valamint tekintettel a Sarkad I bányászati peremen hidraulikus rétegrepesztéssel végzett szénhidrogén-kitermelési tevékenység sajátosságaira, indokoltnak tartjuk a Románia területén található legközelebbi települések megnevezését, továbbá az ezek és a tervezett létesítmény közötti távolságok egyértelmű feltüntetését térképi formában és/vagy a környezeti hatásvizsgálati jelentés (EIA) szövegében.”

A határon túli települések távolsága nem került meghatározásra mivel jelentős távolságra vannak a tevékenység hatásterületeitől. Mivel a tevékenység pontos helye ismert és a román határtól való távolsága is, a romániai települések távolsága könnyen meghatározhatók. Azonban ezek a települések nem hatásviselők.

Válaszok a Bankwatch Románia Egyesület Corvinus Nyékpusztai Project környezeti hatásairól írt észrevételeire

„A projekt kumulatív hatásai

„A Sarkad I szénhidrogén-előfordulás méretére vonatkozóan nem állnak rendelkezésre részletes adatok. Bár a dokumentáció évente 2–3 kút létesítésével számol, a kutak teljes száma és sűrűsége, valamint a kitermelés becsült időtartama nem ismert.,,

A Bányatelek méretei, sarokpontjai az engedélyezési dokumentáció 1.2.1 fejezete (10. oldal) és az 5.1.1. fejezete (63. oldal) is ismerteti. A kutak élettartamát a 9.3. fejezet (297. oldal) tartalmazza.

„A projekt kumulatív hatásait a térségben zajló egyéb tevékenységekkel együtt a dokumentáció nem elemzi. Az 5. fejezet nem nyújt teljes körű értékelést a környezet kiinduló állapotáról, és az a már meglévő kutakon kívül nem tér ki más, környezeti hatással járó tevékenységekre. Mindemellelt nem zárható ki, hogy a környezet kiinduló állapota már módosult a korábban elvégzett fúrási munkálatok következtében, amelyek környezeti hatásvizsgálat nélkül valósultak meg, és kizárólag az előzetes vizsgálati szakaszon estek át.”

A térségben folytatott tevékenységeket a 3.4. fejezet (44. oldal) mutatja be.

Az 5. fejezet **Alapállapot vizsgálat** a 219/2004. (VII. 21.) Korm. rendelet 13. mellékletében meghatározott tartalommal készült.

A tevékenység helyszínének részletes elemzését a 4. fejezet **Tevékenység helyszínének vizsgálata** (47-62. oldal) is tartalmazza.

A fúrások hatásai csak a kutak létesítésének idejére korlátozódnak, a kutak működése sem levegőterheléssel sem zajterheléssel nem jár, így a terület környezeti állapotát sem módosítja.

A felszín alatti hatások vizsgálatára hidrodinamikai modellezés készült (**NYÉKPUSZTA, GÁZTERMELÉS HATÁSAINAK VIZSGÁLATA HIDRODINAMIKAI MODELLEZÉSSSEL** készítette: VIDRA Környezetgazdálkodási Kft.)

„Egyes környezeti tényezők esetében – például a szennyezőanyag-kibocsátások vonatkozásában – még a projekten belül megvalósuló valamennyi tevékenység együttes, kumulatív hatásának vizsgálata sem történt meg.”

A környezeti hatások az engedélyezési dokumentációban számszerűsítve lettek, a kibocsátások teljeskörű vizsgálata megtörtént. Az esetleges együttes tevékenységek kumulatív hatásai is több változatban is modellezésre kerültek (szállítások levegő és zajterhelése). Az észrevételben konkrétan meg kellene határozni, hogy mely tevékenységek együttes hatásainak, szennyezőanyagainak kibocsátás vizsgálata nem történt meg.

„Szeizmicitás és a hidraulikus rétegrepesztéshez használt folyadék kezelése

A környezeti dokumentáció nem tárgyalja a hidraulikus rétegrepesztéshez használt folyadék hulladékként történő elhelyezésének hatásait, különös tekintettel arra, hogy azt használaton kívüli szénhidrogénkutakba történő visszasajtolással kívánják megoldani. Nem áll rendelkezésre információ arról, hogy a folyadék bármilyen kezeléssel vagy előkezeléssel átesik-e, illetve miként történik annak elhelyezése, továbbá nem kerül sor a hidraulikus rétegrepesztéshez használt folyadékban alkalmazott vegyi anyagok jogszabályi határértékeinek és toxicitásának elemzésére sem. Közismert, hogy a fűrészi hulladék használaton kívüli kutakba történő visszasajtolása – a hidraulikus rétegrepesztés önmagában jelentkező hatásain túl – szeizmikus kockázatot hordoz, amelyet a dokumentáció nem értékel. A dokumentáció szerint nem várható kedvezőtlen környezeti hatás a 2024. július 22-én kelt BE/38/01967-25/2024 számú határozat alapján. Tisztelettel kérjük, hogy a magyar fél bocsássa rendelkezésre a hivatkozott határozatot, az annak alapjául szolgáló dokumentációt, valamint az elhelyezés módjára és felügyeletére vonatkozó részletes információkat.”

Az észrevétel pontatlan és téves megállapításokon alapszik. A rétegrepesztéshez használt folyadék jelentős része (kb. 70-90%-a) a kitermelési rétegben (3700-4500 méter) marad. A felszínre kerülő folyadékot a lehetőség szerint újrahasznosítják. Nincs hulladékként elhelyezett rétegrepesztési folyadék.

A visszasajtoló kutakba a szénhidrogén kitermelést kísérő víz kerül. Ennek a tevékenységnek semmilyen szeizmikus kockázata sincs, mivel nem nyomás alatti visszasajtolás történik, hanem a termelést kísérő víz gravitációs úton kerül a kútba, mivel a korábbi szénhidrogén kitermelés következtében alulnyomásos térrészbe kerül a termelést kísérő víz.

A termelést kísérő rétegvíz környezeti hatásai külön eljárásban kerültek vizsgálatra. Ennek részleteit az engedélyezési dokumentáció **3.3.4. A termelést kísérő rétegvíz elhelyezése** című fejezete tartalmazza (**43. oldal**). Az eljárás során készült hidrodinamikai modell vizsgálat, mely bizonyította, hogy a visszasajtolásra igénybe vett rétegek nem lehetnek kapcsolatban a felszín alatti termál és ívóvíz rétegekkel. Így a felszín alatti vizek tekintetében határon átnyúló hatása sem lehet a tevékenységnek.

„A dokumentáció nem tartalmaz adatokat azon használaton kívüli szénhidrogénkutakról, amelyekbe a hidraulikus rétegrepesztéshez használt folyadék elhelyezése tervezett. Nem ismert, hogy ezek az elhelyezési helyszínek milyen távolságra találhatók a felszín alatti vízáadó rétegektől. Megfelelő elemzés hiányában álláspontunk szerint jelentős a felszín alatti vizek szennyeződésének kockázata.”

A Sarkad-43 jelű visszasajtoló kút vízjogi üzemeltetési engedélyét a Békés Vármegyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság 35400/2754-10/2024. ált. számon adta ki (vízikönyvszáma: V/Sarkad/0/9/2024), mely 2034. szeptember 30-ig hatályos. Az engedély havonkénti monitoring vizsgálatokat írt elő.

A kutak paraméterei, az érintett rétegek:

Sarkad-20 meddő gázkút

- EOY koordinátái: Y = 829 303,35 m; X = 163 405,26 m
- Talpmélysége: 3 000,0 m
- Perforált szakaszok: 2900,0-2908,0 m; 2915,0-2923,0 m; 2943,0-2947,5 m és 2948,0-2954,0 m között, összesen 76,5 m hosszban.

Sarkad-43 meddő gázkút

- EOY koordinátái: Y = 831 258,62 m; X = 163 760,43 m
- Talpmélysége: 3 000,0 m
- Nyitott szakasz: 2806,0-2920,0 m között, összesen 114,0 m hosszban.

A vízlikvidálás gyakorlatilag mindkét kútban a kristályos alaphegységben történhet, zárt térrészben mely korábban tárolta a kitermelésre került szénhidrogént, ez a szénhidrogén vagy az évmilliók alatt sem került kapcsolatba, nem tudta elszennyezni a felszín alatti vizeket, a visszajuttatott termeléskísérő vizeket esetében is kizárt a felszín alatti vizek szennyezésének lehetősége.

„A dokumentáció ugyan tartalmaz bizonyos rezgésmonitorozási méréseket a már kialakított kutak vonatkozásában, és arra a következtetésre jut, hogy ezek nem okoznak földrengéseket, azonban a rendelkezésre álló adatok szerint a kutak kialakításának időszakában kisebb földrengések fordultak elő a magyar–román határ térségében, Nagyszalonta közelében, a projekt hatásterületén belül. A dokumentációnak elemeznie kell e jelenségek közötti ok-okozati összefüggést. A hidraulikus rétegrepesztési tevékenységek mikro-földrengéseket idézhetnek elő, amelyek elérhetik a Richter-skála szerinti 2-es magnitúdót. Amennyiben ezek tektonikus törésvonalakkal esnek egybe, idővel nagyobb magnitúdójú földrengések kialakulásához vezethetnek.”

Az alábbi táblázat mutatja, hogy az észrevételben szereplő Romániában detektált szeizmikus mozgások nem esnek egybe a rétegrepesztések idejével, tehát az eltérő időpontok miatt az ok-okozati összefüggés is kizárható.

Nagyszalonta közelében detektált szeizmikus mozgások	Nyékpuszta mezőn végzett rétegrepesztések időszaka
2025.05.02	2025.05.25.
2024.11.14.	2024.02.07 – 18. 2024.07.30. 2024.09.16 – 10.03.
2023.05.22	2023.07.25, 08.10.
2022.11.10	2022.11.11 – 11.14.

„Tekintettel arra, hogy további kutak létesítése tervezett, amelyek pontos száma nem ismert, álláspontunk szerint a jelenlegi tapasztalatok nem tekinthetők elegendőnek, és minden egyes kút folyamatos szeizmikus monitorozása szükséges. Nem garantálható, hogy a jövőbeni hidraulikus rétegrepesztési tevékenységek nem idéznek elő nagyobb földrengéseket, amelyek helyi szinten, illetve határon átnyúló módon is érzékelhetők lehetnek. Ezen elemzéseket a környezeti dokumentációban részletesen és kellő alaposággal szükséges bemutatni.”

Minden kút esetében a rétegrepesztés ideje alatt folyamatos szeizmikus monitorozás történik. Az eddigi mérések semmilyen szeizmikus hatást nem detektáltak a rétegrepesztések hatására, a repesztett kőzet minősége a repesztési mélység és a repesztés mértékének következtében. Semmilyen megalapozottsága sincs nagyobb földrengés előidézésének a feltételezésére.

„Geológiai képződmények és víztestek

Az értékelések nem ismerik el, hogy a geológiai képződmények az államhatároktól függetlenül terjednek. A projekt ugyanakkor egy regionális medencerendszerben – a Békés–Codru-medencében – valósul meg, amely nem követi a nemzeti határokat (RO–HU), ezért az itt zajló geomechanikai folyamatok regionális léptékben is jelentkezhetnek.”

A felvetés nem érthető. A hatások kiterjedése az engedélyezési dokumentációban meghatározásra került. Megállapításra került, hogy a felszíni és a felszín alatti hatások kiterjedése lokális országhatáron nem terjed át. Tehát ha a hatás kiterjedése lokális, akkor az érintett rendszer kiterjedésétől függetlenül nem fog regionális hatást kiváltani, így nincs vizsgálható regionális hatás.

„A dokumentáció nem foglalkozik a határon átnyúló hidrogeológiai kapcsolatokkal sem. A víztestek hidrogeológiai lehatárolása nem országonként történik, így a felszín alatti vizek áramlása elméletileg államhatárokon átnyúló lehet. Ennek megfelelően szükséges a mélyebb víztestek határon átnyúló hidrogeológiai kapcsolatainak tisztázása. Az 1996. évi 107. sz. vízügyi törvény értelmében az államhatárt keresztező felszín alatti víztestek a román környezetvédelmi hatóságok felügyelete alá tartoznak. Tekintettel arra, hogy a Sarkad Corvin projekt Románia határának közvetlen közelében folytatott tevékenységei több mint három éve zajlanak, különösen fontos, hogy a román hatóságok megállapítsák, és szükség esetén közöljék a hidraulikus rétegrepestési folyamat során keletkező szennyvíz használaton kívüli kutakba történő visszasajtolásának a szóban forgó rétegek vízminőségére gyakorolt lehetséges hatásait.”

A termelést kísérő vizek elhelyezése a szükséges engedélyezési eljárást, hidrodinamikai modellezést követően került engedélyezésre. A tevékenységgel érintett rétegek semmilyen kapcsolatban nincsenek a felszín alatti vizeket tartalmazó rétegekkel, ahogy a korábban itt elhelyezkedő zárt térrészben elhelyezkedő szénhidrogén vagyon sem volt semmilyen kapcsolatban a felszín alatti vizekkel, a két réteg között mintegy 2000 méter vertikális távolság van.

„A felszín alatti vízfelhasználás becsült mennyisége évi 13 000 m³, azonban nem kerül sor ennek kumulatív hatásvizsgálatára, sem az üzemben lévő, sem a jövőben létesítendő kutak együttes vízigényére, továbbá a térség egyéb vízigényes tevékenységeire tekintettel. Ezen túlmenően a

hidraulikus rétegrepesztéshez használt folyadék előállításához kitermelt felszín alatti víz a folyamat során szennyvízzé válik, és nem kerül vissza a természetes hidrológiai körforgásba. Ez a folyamat nem vethető össze az ipari vagy mezőgazdasági vízhasználattal, ahol a víz jellemzően visszakerül a természetes rendszerbe. Mindez ivóvízhiány kialakulásához vezethet a helyi és regionális vízáadó rendszerek egyensúlyában.”

Nincsennek kumulatív hatások, a bányászati tevékenység teljes vízigényét kielégíti a K-141-es kút évi 13.000 m³ víz kitermelése révén. A Gázüzemnek nincs technológiai vízfelhasználása és így technológiai szennyvíz kibocsátása sem.

Az évi 13.000 m³ víz felhasználás nem minősíthető jelentős vízkivételnek, mely érdemi hatással lehetne a térség felszín alatti vizeinek mennyiségére.

Ez a vízkivétel nem okozhat ivóvízhiányt, nemcsak a nem jelentős mennyisége miatt, hanem azért sem mert a térségben nincs megfelelő ivóvízbázis, évtizedek óta a térség ellátása vezetékes rendszeren keresztül 4 üzemelő vízbázisból, Kevermes-Lökösháza, Medgyesbodzás, Csanádapáca-Pusztaföldvár és Kunágota vízbázisokból kapja a vizet.

„Tekintettel arra, hogy a projekt megvalósításának térsége – a 9. fejezetben foglaltak szerint – Magyarország azon területei közé tartozik, amelyek a klímaváltozás következtében a magas hőmérsékleteknek leginkább kitettek, álláspontunk szerint a tevékenység által okozott vízstresszt a térség egyéb emberi tevékenységeivel összefüggésben szükséges értékelni, valamint vizsgálni kell a lehetséges határon átnyúló hatásokat is. A felszín alatti víz kitermelésének mértékét oly módon indokolt korlátozni, hogy a vízkészlet más tevékenységek számára is rendelkezésre álljon, különösen a nyári időszakban. Amint arra korábban is utaltunk, a medencerendszer közös, így a tevékenység alkalmas lehet arra, hogy a felszín alatti vízkészletek elérhetőségét államhatárokon átnyúló módon is befolyásolja. A vízhiány már jelenleg is érzékelhető hatással van a helyi mezőgazdaságra: az elmúlt évben a megyében a csapadékhány mértéke 150–200 mm között alakult, ami az éves átlag mintegy 25%-át tette ki, és a kukorica- és napraforgó-termesztők jelentős termés kiesésről számoltak be. A palagáz-kitermelés növelése további jelentős terhelést róna a csökkenő vízkészletekre, ami tovább rontaná a térség mezőgazdasági termelőinek helyzetét.”

A térségben nem palagáz kitermelés folyik. Semmilyen bizonyíték, tény nincs azon megállapítás alátámasztására, hogy a bányászati tevékenység vízstresszt okozna a térségben. A felhasznált vízmennyiség mértékének és hatásának megbecsülése: a víztermelés a p.2.12.2 jelű

víztestből (Kőrös-vidék, Sárrét - rétegvíz) történik, a VGT3 6.5. melléklete szerint a víztestből összesen **14 995 m³/nap** a víztermelés. Ezt vizsgálva a 36 m³/nap elenyésző mennyiség.

„Üvegházhatású gázok kibocsátása

Bár az üvegházhatású gázok kibocsátása elsősorban a nemzeti szakpolitikák szintjén jelenik meg, e kibocsátások nem ismernek országhatárokat, és jelentős hatást gyakorolnak a globális klímaváltozásra. A projekt – tekintettel arra, hogy tervezett üzemideje meghaladja a 40 évet – alááshatja az üvegházhatású gázok kibocsátásának csökkentésére és a klímasemlegesség elérésére irányuló európai törekvéseket. Ugyanakkor a dokumentáció nem veszi figyelembe a kitermelt fosszilis energiahordozók elégetéséből eredő, a klímaváltozásra gyakorolt kedvezőtlen hatásokat. Emellett nem kerül becslésre a projekt teljes időtartama alatt kitermelendő szénhidrogének összmenyisége sem, ami ellehetetleníti a kibocsátások teljes körű számszerűsítését. Ennek következtében az üvegházhatású gázok kibocsátására vonatkozó összesített számítás hiányos, mivel nem tartalmazza sem az építési, sem a felhagyási (leszerelési) fázis kibocsátásait, továbbá nem terjed ki a 3. körbe tartozó kibocsátásokra sem, amelyek a kitermelt szénhidrogének felhasználásából erednek.”

A magyarországi földgáz felhasználás mértékét nem a földgáz beszerzési forrása határozza meg. Tehát felvetésben tett megállapítás és következtetés között nincs ok-okozati összefüggés. De az is megállapítható, ha globális szempontokat kívánunk figyelembe venni, hogy a hazai földgáz termelés karbon lábnyoma kisebb, mint ha vezetékes oroszországi gáz vagy LNG lenne a felhasználás forrása. A hazai ellátás biztonság szempontjából pedig fontos az elérhető szénhidrogén készlet kitermelése.

Az építési fázis kibocsátásait a levegőkörnyezeti hatásoknál ismerteti az anyag: 6.2.3. fejezet (99. oldal) és a 6.4.3.2. fejezet (142. oldal).

„A Világbank legfrissebb adatai szerint a Corvinus gázprojekt 2024-ben Magyarország legnagyobb fáklyázási tevékenységet folytató projektje volt: a nyékpusztai telephelyen fáklyázás útján elégetett 36,5 millió köbméter gáz a magyar energetikai ágazat teljes fáklyázási mennyiségének 62%-át tette ki.”

A Világbanki adat téves. A hatósági engedély napi 40.000 m³/nap mennyiség fáklyázását teszi lehetővé, ez is csak évi 14.600.000 m³ lenne! A valós fáklyázás ettől is kevesebb:

Év	Fáklyázott gáz m ³ /év
2022	2.591.618
2023	5.833.965
2024	12.118.806

„Szennyezőanyag-kibocsátások

A projekt hatásvizsgálata nem azonosítja a szennyezőanyag-kibocsátások forrásait, így például a benzol- és a higanykibocsátás eredetét sem. Álláspontunk szerint valószínűsíthető, hogy a szennyezés forrása maga a kezelőüzem, amely – a Greenpeace Magyarország által végzett mérések alapján – benzolt bocsát ki. Ez felveti a projektre vonatkozóan elkészített környezeti jelentés megalapozottságával és minőségével kapcsolatos aggályokat. Ismert továbbá, hogy a hidraulikus rétegrepesztéssel kitermelt gáz higanyt is tartalmazhat.”

Az elvégzett immisszió mérések bizonyítják, hogy a legközelebbi településnél sincsenek határértéket túllépő levegőminőségi értékek. A forrás beazonosított, mivel a kutak-vezetékek zárt rendszert képeznek az üzemeléskor, a kibocsátás forrása a Gázüzem.

„A szennyezőanyag-kibocsátások elemzése nem a projekt egészére kiterjedően, hanem az egyes létesítményekre és tevékenységekre elkülönítve történik. Ezek együttes (kumulatív) hatásait figyelembe kell venni, különösen annak fényében, hogy több tevékenység párhuzamosan zajlik (például gázkitermelés, -feldolgozás, valamint a gázturbinákban történő elégetés).”

A szennyezőanyag-kibocsátások elemzése a projekt minden elemére kiterjedt. A közlekedéssel kapcsolatos kibocsátások és esetleges együttes hatások is bemutatásra kerültek. A folyamatos működésből fakadó kibocsátások és az időleges, rövid idejű építéssel kapcsolatos kibocsátások összevonása szakmailag nem indokolt, határérték túllépés sem prognosztizálható, valamint a tevékenység jelentős részén védendő objektum sincs.

„Egyes esetekben a szén-monoxid (CO) és a nitrogén-oxidok (NOx) kibocsátása meghaladja a megengedett határértékeket. Az ilyen helyzeteket el kell kerülni, és célzott kibocsátáscsökkentő (mitigációs) intézkedéseket szükséges meghatározni.”

Az elvégzett számítások és az akkreditált mérések nem tartalmaznak határérték feletti kibocsátásokat.

„Védett területek

A bányászati tevékenység bányászati pereme két Natura 2000 területet közvetlenül érint, további kilenc Natura 2000 terület pedig a közelben található, amelyek közül a legközelebbi mintegy 4 km távolságra helyezkedik el. Az elemzést készítő vállalat arra a következtetésre jutott, hogy jelentős hatás nem várható, ezért a megfelelő hatásbecslési eljárást nem folytatta le. Álláspontunk szerint azonban – tekintettel a projekt léptékére, valamint arra, hogy egyes területek magán a bányászati területen belül helyezkednek el – e vizsgálat elvégzése indokolt és szükséges lett volna. „

Továbbra is fenntartjuk azt a szakmai véleményt, hogy a közelben található Natura 2000 területekre, az azokon található, a kijelölés alapját jelentő fajokra és élőhelyekre a tervezett beruházás kimutatható mértékű hatást nem gyakorol.

„A Románia területén található legközelebbi védett területek a Nagyszalonta (ROSCI0387), a Pescăria Cefa – Pădurea Rădvani (ROSPA0097), amely Románia utolsó tűzokállományának ad otthont, valamint a Crișul Negru (ROSAC0049) Natura 2000 terület, amely ökológiai kapcsolatban áll a Körösközi erdők (HUKM20011) elnevezésű magyarországi védett területtel, és megközelítőleg 10 km távolságra található. E területek nem kerülnek említésre a projekt környezeti hatásvizsgálatában.”

Ez helytálló megállapítás, de a megnevezett területekre és kiemelten a tűzokra nem várható kimutatható mértékű hatás. A tűzok magyarországi élőhelyeit nem érinti a tervezett beruházás, így a Magyarország és Románia között mozgó állomány nem veszélyeztetett.

„A 6. fejezetben a flórára és faunára gyakorolt hatások értékelése felszínes, és nem tartalmaz részletes információkat az érintett területen előforduló fajokról vagy élőhelytípusokról. A védett területekre gyakorolt hatásokat a projekt valamennyi létesítményére kiterjedően, valamint kumulatív módon szükséges elemezni.”

A 275/2004. (X. 8.) Korm. rendelet által előírt jelentős hatás esetén elvégzendő Natura 2000 hatásbecslés készítésére nem volt szükség, mivel a közelben megtalálható Natura 2000 területekre nem várható kimutatható mértékű hatás. A vezetékfektetéssel és kútkörzet kialakításokkal érintett élőhelyek vizsgálata megtörtént. Az ott és a tevékenységek közvetett hatásterületén előforduló fajok és élőhelyek bemutatása megtörtént. Az illetékes hatóságok

minden esetben elfogadták az elkészült felméréseket, kiegészítés előírását nem tartották indokoltnak.

„A dokumentáció az aktuálisan meglévő kutak hatásait vizsgálja, nem pedig azon kutakét, amelyek létesítésére a környezeti engedély iránti kérelem vonatkozik. Erre azért kerül sor, mert a tervezett kutak elhelyezkedése nem ismert, ami súlyos hiányosság, és álláspontunk szerint megalapozza az eljárás újraindításának indokoltságát.”

A megállapítás nem indokolja, mi lenne az a súlyos hiányosság. A bányászati tevékenységből fakadó folyamatos környezeti hatásokat a Gázüzem kibocsátásai okozzák, melyek hatásai számszerűsítve és prognosztizálva is lettek. A bányatelken létesítendő kutak környezetükre hatást csak az építési időszakban gyakorolnak, ezek mértéke szintén meghatározásra került. A prognosztizálható és átmeneti idejű hatások a bányatelken védendő objektumot nem érintenek.

Kérjük a tényállás tisztázására adott válaszok elfogadását és az eljárás folytatását.

Budapest, 2026. február 11.

Tisztelettel:

Parragh Dénes
ügyvezető